

SAVJET

RADIO I TELEVIZIJE CRNE GORE

Ombudsman RTCG

Podgorica, 12. 02. 2023.

SAVJETU RADIO I TELEVIZIJE CRNE GORE

Godišnji izvještaj ombudsmana

U toku 2022. godine gledaoci i slušaoci RTCG, kao i pratilci Portala RTCG su uputili 34 prigovora na adresu ombudsmana.

Od ukupnog broja pristiglih prigovora, 16 je prihvaćeno, 15 odbijeno, a za dva prigovora su dijelom usvojeni prigovori. Povodom prigovora koji se odnosio na komentar u emisiji Okvir, urednik je u prvoj sljedećoj emisiji uputio javno izvinjenje podnosiocu prigovora, te za taj prigovor nije formiran zapisnik.

Zapisnik broj 1/2022 – usvojen

Prigovor uputio **Miodrag Stanić** za **Dnevnik 2**, zbog povrede prava vjernika, jer je urednik u priložima u nalaganju badnjaka koje je organizovano od strane SPC učesnike u nalaganju badnjaka nazvao *vjernicima SPC* a za nalaganje badnjaka organizovano od strane CPC učesnike u nalaganju badnjaka nazvao *pristalicama CPC*, dok je uredništvo to pravdalo da je namjera bila da se izbjegne ponavljanje izraza “vjernici” u kratkom vremenskom intervalu.

Prigovor je **prihvaćen** jer su povrijeđeni profesionalni standardi objektivnost i kredibilnost.

Zapisnik broj 2/2022 – usvojen

Prigovor uputio **Milovan Radojević** za prilog u **Dnevniku 2**, zbog pogrešnog naziva emisije. Naime, prilogu o smrti reditelja Smaila Slada Divanovića pomenuta je sa pogrešnim naslovom emisija o krstu svetog Vladimira, koju je Divanović režirao 1990. godine, u okviru serijala emisija iz kulture Kulturno-umjetničkog programa TV Titograd.

Prigovor **prihvaćen** jer je prekršen princip *tačnost*.

Zapisnik br. 3/2022 - usvojen

Prigovor uputila **Radojka Aleksić** za emisiju **Naglas**. Voditeljka je Srpsku pravoslavnu crkvu uporno nazivala crkvom Srbije, i na taj način povredila prava vjernika, jer je obaveza Javnog servisa da poštuje vjerska prava svih građana i da je naophodno voditi računa da se koristi precizna terminologija kada je riječ o delikatnoj temi kao što je pitanje vjere.

Prigovor **prihvaćen**, prekršeno pravilo *kredibilnost*.

Zapisnik br. 4/2022 - usvojen

Prigovor uputio veći broj gledalaca na voditeljku **Jutarnjeg programa**, zbog povrede prava žena i žrtava porodičnog nasilja. Govor, odnosno, stav voditeljke Jutarnjeg programa "da žena treba da zna kada da prestrane" je apsolutno neprihvatljiv. Prije svega treba poštovati i žrtve nasilja, koje je tokom pandemije bilo u porastu.

Zapisnik br. 5/2022 - usvojen

Prigovor uputila **Fondacija - pomoć za sjever Crne Gore** zbog objave na **Portal**u **RTCG** pod naslovom "Ukrajinci napali Lugansku Republiku". Na spornu,

neprovjerenu i nekredibilnu objavu, prenesenu sa Portala B92 reagovala je i Ambasada Ukrajine, kao i Digitalno forenzički centar .

Informativni program i svi drugi programi RTCG-a, moraju se pridržavati sljedećih profesionalnih standarda: tačnost, objektivnost i vjerodostojnost (član 4. Pravilnika o programskim principima i profesionalnim standardima RTCG). Budući da je reagovala ambasada Ukrajine, mogao je izazvati diplomatski skandal.

Prekršena pravila tačnost i kredibilnost.

Zapisnik br. 6/2022 - usvojen

Prigovor uputio **Media centar** na prilog “Do Albanije po nevjestu, prevara ili šansa za brak” iz emisije **Gledajmo se**. Prilog je promovisao predrasude prema ženama uopšte, a posebno prema ženama iz susjedne Albanije. Takođe, u ovom prilogu promovisan je patrijarhalni obrazac ponašanja prema ženi, i došlo je do povrede privatnosti državljanke Albanije, te ja na taj način prekršen *Etički kodeks novinara Crne Gore (Načelo 7, stav b)*.

Zapisnik br. 7/2022 – odbijen

Prigovor uputio **Media centar DPS-a** na emisiju Naglas, zbog povrjeđivanja osnovnih profesionalnih principa, standarda i novinarske etike od strane urednice navedene emisije, koja je komentarišući prethodnu vlast upotrijebila kvalifikacije, koje po sadržini i karakteru krše objektivnost novinara.

Uredništvo i menadžment RTCG su, zbog nespretne formulacije novinarke, uputili javno izvinjenje, pa je iz tog razloga prigovor odbijen.

Zapisnik br. 8/2022 - usvojen

Prigovor uputio **Media centar** zbog neobjavljivanja reagovanja u emisiji **Gledajmo se**. Upućena je sugestija da se u prvoj narednoj emisiji objavi reagovanje. Savjet je za taj prigovor naložio mjere uredništvu.

Zapisnik br. 9/2022 – usvojen

Prigovor uputio **AEM** zbog povrede Zakona u elektronskim medijima, kao i Pravilnika o programskim principima i profesionalnim standardima RTCG, jer je u bloku predviđenom za djecu emitovan politički marketing. Savjet je za taj prigovor naložio mjere uredništvu.

Zapisnik br. 10/2022 – odbijen

Prigovor uputila **NVO Otvorena škola** na emisiju **Gledajmo se**. U prigovoru je navedeno da je izborom sagovornika i načinom intervjuisanja, novinar je mogao da navede gledaoce da je učešće na ratištima širom svijeta dozvoljena djelatnost. Kada je o navedenom prilogu riječ, sam akter je saopštio da Krivični zakonik Crne Gore ne dozvoljava učešće crnogorskih dobrovoljaca na stranim ratom zahvaćenim područjima, pa se u ovom slučaju ne može govoriti o povredi programskih principa i profesionalnih standarda.

Zapisnik br. 11/2022 – odbijen

Prigovor je dostavila **Fondacija Pomoć – za sjever Crne Gore**. Povod za dostavljanje prigovora je prilog u **Dnevniku 2**, o sjednici Tužilačkog Savjeta i o izuzeću jednog člana Savjeta. Kada je o konkretnom prigovoru riječ, iako novinaru RTCG, Marku Terziću, nije bilo omogućeno da prati sjednicu na kojoj je biran v.d. Vrhovnog državnog tužioca, javnost je ipak obaviještena da je došlo do izuzeća jednog člana prilikom glasanja.

Zapisnik br. 12/2022 – odbijen

Prigovor uputila **Violeta Asanović** za **Dnevnik 2** na prilog o nezakazivanju skupštinskog zasjedanja uz komentar da je novinarka “jednostrana” zbog ankete koja pokazuje nezadovoljstvo građana i pozivanje na odgovornost donosioce odluka.

U odgovoru uredništva objašnjeno je odsustvo pojedinih aktera političke scene, tako da nije došlo do kršenja programskih principa i profesionalnih standarda.

Zapisnik br. 13/2022 – odbijen

Prigovor uputio **Media centar** zbog načina na koji je u emisiji **Gledajmo se**, objavljenoj 5. aprila 2022. godine, prezentirano reagovanje Media centra, koje, po njihovom mišljenju, predstavljalo nastavak kršenja programskih principa i profesionalnih etičkih standarda koja su propisana medijskim zakonima, internim Pravilnikom RTCG i Kodeksom novinara/ki Crne Gore. U odgovoru uredništva pojašnjeno je da je zbog programske šeme emitovano “ubrzano” reagovanje.

Kako bi se ubuduće izbjegle mogućnosti ponavljanja ovakvih situacija, gospodinu Sadikoviću je predočena razlika između rada u komercijalnom mediju i Javnom servisu, što podrazumijeva i poštovanje svih zakonskih normi, pa je iz tog razloga prigovor odbijen.

Zapisnik br. 14/2022 – odbijen

Prigovor uputila **Violeta Asanović** za **Jutarnji program**. U prigovoru je istaknuto da je voditeljka “podsticala na mržnju i predrasude”. Voditeljka ničim nije uvrijedila, niti u negativan kontekst dovela ljude koji su niži rastom od košarkaša, tako da je prigovor odbijen.

Zapisnik br. 15/2022 – odbijen

Prigovor uputila **Violeta Asanović** za **Jutarnji program** smatrajući da je gost emisije svojim komentaram povrijedio princip tačnost. Kako je gost dao svoj lični stav, koji je kasnije objasnio, nije došlo do povrede Pravilnika o programskim principima i profesionalnim standardima, tako da je prigovor odbijen.

Zapisnik br. 16/2022 - usvojen

Prigovor uputio Media centar DPS na Jutarnji program.

Voditelj emisije je gostu postavio pitanje koje po svojoj sadržini i karakteru predstavlja stav novinara kojim se krši objektivnost novinarstva. Kroz kontekst izrečenog pitanja novinar je sugerisao javnosti da članovi određenih političkih partija vrše dalju opstrukciju u dijelu otkrivanja novih afera.

Prigovor je usvojen jer je prekšeno pravilo *kredibilnost*.

Zapisnik br. 17/2022 – odbijen

Prigovor uputila **Violeta Asanović** za prilog u **Dnevniku 2**, zbog “jednostrano i neobjektivno predstavljenog mišljenja građana u vezi sa formiranjem tzv. Manjinske vlade”. Cilj priloga na koji je upućen prigovor je bio da se čuje glas javnosti o bitnoj temi, te se iz tog razloga isključivo čuo glas javnosti, a ne i predstavnika vlasti.

Zapisnik br. 18/2022 – odbijen

Prigovor uputila **Violeta Asanović** za **Jutarnji program** i nereagovanje voditelja na imitaciju koju je gost – komičar izveo. Pravilnikom o programskim principima i profesionalnim standardima jasno su definisane satira i humoristički program, a gost je u skladu sa time i predstavljen.

Zapisnik br. 19/2022 – usvojen

Prigovor uputila **Fondacija - pomoć za sjever Crne Gore** na **Dnevnik**. U prilogu koji se bavio neradnom nedjeljom, smatrajući da je krajnje sporno i protivno programskim principima i profesionalnim standardima neuzimanje izjava od turista i vlasnika ugostiteljskih objekata koji imaju drugačiji stav o neradnoj nedelji i neradnim danima

Prekšeno pravilo objektivnost.

Zapisnik br. 20/2022 – usvojen

Prigovor uputio **Media centar** na emisiju **Gledajmo se**, smatrajući da urednik emisije „ne stavlja do znanja publici da će da komentariše nešto, na šta ga obavezuje interni Pravilnik, nego se ponaša kao da je u pitanju njegova privatna stranica na društvenom mediju. Da i ne govorimo o tome kako je previdio obavezu da u svoj komentar uključi “sve glavne tačke gledišta na određena pitanja”.

Iako saglasna sa stavom uredništva, da autor reportaže, na osnovu koncepta emisije, može i treba da ima slobodu da komentariše društvena dešavanja, kao i da svojim komentarima “isprovocira” izvjesne promjene koje su za opšte dobro, ipak je prekršen *etički kodeks*, kao i *Pravilnik o programskim principima i profesionalnim standardima RTCG*.

Zapisnik br. 21/2022 - usvojen

Prigovor uputile **Violeta Asanović**, kao i **grupa žena** na emisiju **Naglas** u kojoj je tema bila pitanje abortusa.

Najava da će u emisiji učestvovati i sveštenik Gojko Perović, kod jednog dijela javnosti izazvalo je naročito burno negodovanje, koje je kulminiralo među okupljenim građankama ispred zgrade RTCG. Kamera TVCG je propratila negodovanje okupljenih građanki slikom i tonom u emisiji Dnevnik 2, ali se nije potrudila da obezbijedi izjave učesnica protesta i njihove poruke radi eventualnog emitovanja u Dnevniku u 19:30 h, kao ni u očekivanom prilogu u emisiji Naglas, zbog koje je protest i organizovan.

Prekšeno pravilo *uravnoteženost izvještavanja*.

Zapisnik br. 22/2022 – odbijen.

Prigovor uputila **NVO Akcija za sjever Crne Gore**, a odnosio se na emisiju **Argumenti**.

Razlog prigovora je bila nenamjerna omaška o teritorijalnoj pripadnosti mjesta Velika. Urednik emisije je u narednoj emisiji napravio ispravku i uputio izvinjenje.

Zapisnik br. 23/2022 – odbijen.

Prigovor uputila **Tijana Lopičić** za izvještaj u **Dnevniku 2**.

Potpisnica prigovora je smatrala da javnost nije obaviještena o incidentu koji se dogodio u Cetinjskom manastiru. Utvrđeno je da je informacija o spornom događaju objavljena.

Zapisnik br. 24/2022 – odbijen.

Prigovor uputila **NVO Akcija za sjever Crne Gore**, a odnosio se na emisiju **Okvir**. U pomenutoj emisiji tema je bila dekriminalizacija kanabisa u medicinske svrhe, što je bio i povod za prigovor.

Međutim, u emisiji su bile podjednako zastupljene “suprotstavljene” strane, koje su se odredile prema ovoj temi.

Zapisnik br. 25/2022 – usvojen.

Prigovor **Media centra** na prilog u **Dnevniku 2**.

Prilikom izvještavanja o imenovanju vladine komisije za dodjelu stanova, nije kontaktiran predsjednik Vlade, kao ni gospođa Pešić, članica komisije čije je imenovanje bila povod za prilog. Prekršen je Pravilnika o programskim principima i profesionalnim standardima RTCG, *član 4 objektivnost i kredibilitet i član 12 uravnoteženost izvještavanja*,

Zapisnik br. 26/2022 – usvojen.

Prigovor **GI 21. Maj** na emisiju **Link**.

Tokom gostovanja g. Mirka Stanića iz SDP-a, na Radiju Crne Gore, pažnju su skrenula pitanja novinara o ruskoj agresiji na Ukrajinu. Ne dovodeći u pitanje niti jednog trenutka autonomno pravo i slobodu novinara da postavlja pitanja,

uključujući i neugodna i konfrontirajuća, zaključak je da je novinar svojim formulacijama ostavio utisak odbrane ruske agresije na Ukrajinu.

Prekršeno pravila *objektivnost i nepristrasnost*.

Zapisnik br. 27/2022 – odbijen

Prigovor **Media centra** na **intervju** sa predsjednikom Crne Gore.

Povod za prigovor je otvaranje priče o nacionalizmu, kao i dio intervjuja u kojem je bilo govora o političkom uticaju na SDT. Autor i voditelj emisije je napravio jasnu razliku između, kako ih je nazvao, pozitivnog i negativnog nacionalizma.

U segmentu emisije, u kojem je bilo riječi o političkom uticaju na SDT, gospodin Đukanović je hipotetički iznio svoj stav o toku sudskog procesa i njegovom ishodu.

Zapisnik br. 28/2022 – usvojen

Prigovor **Media centra** na **Dnevnik 2**, prilog o gledanosti RTCG.

Bez obzira na to što u predmetnom slučaju nije došlo do “lažnog” izvještavanja, što bilo moguće zaključiti iz dostupne dokumentacije, nepotpuna informacija ostavlja prostor gledaocima da steknu pogrešan utisak, te je samim tim zanemareno jedno od osnovnih načela programskih principa i profesionalnih standarda, *kredibilitet*.

Zapisnik br. 29/2022 – odbijen

Prigovor **NVO Korina**, na emisiju **Mreža**.

Prigovor se odnosio na prilog o psima lualicama u kojem je sagovornik zastupao stav o eutanaziji pasa, kao moguće rješenje uklanjanja pasa lualica sa ulica, kao i da nijesu pozvani zaštitnici životinja da razgovaraju na pomenutu temu. Takođe je rečeno da će zbog njegovih stavova naići na osudu udruženja za zaštitu životinja.

Uredništvo emisije Mreža je nakon sporne emisije više puta pozivalo pomenutu NVO da gostuje istim povodom, ali se nijesu željeli odazvati pozivu. Iz pomenutih razloga, prigovor je odbijen.

Zapisnik br. 30/2022 – odbijen

Prigovor **Agencije za elektronske medije**, na emisiju **Naglas**.

Kontekst pitanja novinarka je pogrešno shvaćen, iz razloga što je osnovna namjera bila da se analizira izborni rezultata, odnosno očekivani rezultat svih političkih subjekata, bez isticanja boljih i lošijih. Urednica emisije je istakla da joj je žao zbog nesporazuma.

Zapisnik br. 31/2022 – odbijen

Prigovor dostavio **Mirko Stanić**, šef **Medijskog tima SDP**, na izvještavanje sa anti vladinog protesta u **Dnevniku 2**.

U prigovoru je navedeno: “skup koji je organizovan od strane građanskih aktivista, uz podršku i prisustvo predstavnika parlamentarne opozicije svjesno su se i sa jasnom namjerom, u toku montiranja priloga sa govorima gledaoci doveli u zabludu kad je brojnost skupa u pitanju.”

Uredništvo je saopštilo da je snimak prikazivo objektivno stanje i jedino moguće u tom trenutku. Na terenu su bile dvije ekipe TVCG kako bi uspjeli pravovremeno i objektivno da informišu koristeći opremu za prenos slike u realnom vremenu kako bi video sa protesta imali u Dnevniku 2. U trenutku uključjenja, skup je bio završen a novinarka je jasno saopštila da su ljudi koji su bili okupljeni ispred Skupštine počeli da se razilaze.

Zapisnik br. 32/2022 – dijelom usvojen

Prigovor dostavilo **NVU Prosvjetna zajednica**, za najavu u emisiji **Gledajmo se**, navodeći da je urednik emisije prekršio programske standarde, jer je, po mišljenju potpisnika prigovora, uvrijedio prosvjetne radnike.

Urednik emisije je odgovorio da se njegov komentar u prvom dijelu najave odnosio na stanje u cijelom svijetu.

Emisija Gledajmo se koncipirana je tako da se skreće pažnja na određene pojave u društvu, te nerijetko urednik emisije na provokativan način komentariše te pojave, pa je prigovor prihvaćen u dijelu jer nijesu ispoštovani programski principi, ali ne i za „vrijeđanje“ prosvjetnih radnika, što mu nije bila namjera.

Zapisnik br. 33/2022 – usvojen

Prigovor dostavio gospodin **Željko Brajović**, na emisiju **Gledajmo se**.

U prilogu nijesu ispoštovane sve strane koje su u sukobu, pa je na taj način povrijeđen ugled čovjeka, čiji se stav nije čuo u prilogu.

Činjenice i stavovi su morali biti predstavljeni ravnopravno, a izvještavanje moralo biti nepristrasno uzeti u obzir sve osobe, institucije i događaje, relevantne za temu.

Takođe, novinari i urednici dužni su da prije emitovanja provjere sve činjenice

Bez obzira na spremnost urednika da ispravi pogrešno interpretirane činjenice u jednoj od narednih emisija, u pomenutom prilogu došlo je do kršenja programskih principa i profesionalnih standarda.

Prisustvovala diskusiji „Za mržnju nemamo kad - kako unaprijediti regulativu i samoregulaciju u Crnoj Gori kako bi se spriječilo širenje govora mržnje i dezinformacija“ koju, u susret Danu novinara/ki, organizovao Institut za medije.

Pratila dvodnevnu konferenciju o medijskoj pismenosti u koju je organizovao OEBS u saradnji sa Agencijom za elektronske medije Crne Gore.

Učestvovala u dvodnevnoj Tajex radionici za otkrivanje lažnih vijesti, koju je organizovalo Ministarstvo javne uprave.

Pripremila i prosljedila odjeljenju za Ljudske resurse RTCG informator o programskim principima i profesionalnim standardima RTCG.

Ombudsmanka

Danijela Popović

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Danijela Popović', written in a cursive style.